

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Hegedű-utca 1. szám.

Telefonszám 162.

Megjelenik
hét naponként a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

A béke hírei . . .

Németország folytatja Wilsonnal a tárgyalásokat. Koronatanács Berlinben. — Vilmos császár lemond?

A német kormány és szövetségstanács a Wilson jegyzékére való válaszádról folytatta ma tanácskozásait, amelyek tudvalevőleg egész éjjelen át tartottak. A tanácskozás után Hindenburg és Ludendorff bevonásával koronatanács volt, melyen Vilmos császár lemondása is szóba került.

A párisi Times jelenti ezzel kapcsolatosan, hogy az összes német szövetséges fejedelmek a legközelebbi napokban Berlinben összegyűlnek fontos elhatározások céljából.

A Wilsonnak adandó válasza nézeten van, hogy a tárgyalásokat Wilsonnal nem szabad megszakítani. Az a hír pedig, amely ma bejárta a lapokat, hogy a tárgyalások megszakadtak, alaptalanok, a kormánynak az a szándéka, hogy tiltakozni fog azon hang ellen, melyet Wilson Németországgal szemben használ. A többségi pártok lapjai egyértelműleg közlik, hogy Wilson föltételei nem képeznek elháríthatlan akadályokat.

Megszűnik a német autokrácia.

Wilson követeléseire tettekkel válaszoltak. — Megszűnt a császár hadüzenési és békekötési kizárólagos joga.

Németországban folytatják a reformmüvet. Tegnap a szövetségstanács elfogadta az alkotmány 11-ik cikkének eltörlését s ezáltal a császárnak a háború és béke körüli döntés iránti kizárólagos joga megszűnik és a népképviselőnek e fontos kérdésre gyakorlandó befolyása biztosítottatik. A szövetségstanács e határozatai után senki sem fogja állithatni, hogy a most behozott parlamenti rendszer csak szükségépitmény, amelyet gyorsan helyreállítanak, hogy a kritikus időközön átjussanak. Az autokrata rendszer Németországban megszűnt, az új parlament utján kormányzott Németország föltamad. Wilson azt követeli, hogy Németországban az autokráciának meg kell szűnnie. E követelésre a tettel való választ nyomban megadták, az autokrácia megy! Wilson most már döntő elhatározása előtt áll: meg fog elégedni azokkal a becsületes garanciákkal, amelyeket most neki Németország ad, vagy meghallgatásra fognak találni nála az amerikai sárgasajtó hangjai és azok az engesztelhetetlen hangok, amelyek az ántánt szövetség országából származnak. Wilson nehéz elhatározás előtt áll, amely jórészt a világ egész jövődjére döntő lesz.

Törvény Magyarország önállóságáról.

Wekerle a pártok együttműködéséről.

Budapestről jelentik: A függetlenségi és 48-as alkotmánypárt ma este Bolgár Ferenc elnöke alatt értekezletet tartott. Bolgár Ferenc melegen üdvözölte Wekerle Sándor miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy tegnap őfelsége hozzájárulásával az országgyűlésen kihirdette Magyarország függetlenségét és önállóságát. Ezután előterjeszti a pártnak azt a javaslatát, hogy a nehéz időben való együttműködés fenntartására hat tagu bizottság kiküldését ajánlja. A bizottság tagjai a pártelnök vezetésével Grecsák Károly, Csizmazia Endre, Simonyi-Semadam Sándor, Bartha Ödön és Kállay Ulul.

Ezután Wekerle Sándor Magyar-

ország függetlenségét és önállóságát hangoztatja, ismerteti a felmerült nehézségeket, amelyeket, úgy mond, leküzdve tovább megyünk előre a magunk útján. A tettek mezejére kell lépünk. Azt teszi ez, hogy azok az alapelvek, amelyek most a proklamációban hangoztatnak, szükséges, hogy a közelebbi törvényhozásban tárgyalassanak és törvénybeiktassanak. (Elénk éljenzés.) Nem elég az önállóságot azonban csak szép szavakban kifejezni, hanem azt gondos munkával keresztül is kell vinni. Ennek elősegítését vélem a különböző pártok kooperációja által.

Ezután a végrehajtó bizottság javaslatát elfogadottnak jelentették ki és az értekezlet véget ért.

Az ausztriai románok egész Erdélyt követelik.

Zavar a manifesztum körül. — A csehek kikiáltották a köztársaságot

A csehek ma este több helyen gyűlést tartottak, amelyen kimondták a cseh köztársaság megalakítását. Nehány cseh szociálista képviselő, így Klofac és társai Svájcba készülnek és a saját felelősségükre tanácskoznak az ententtal. Annak ellenére, hogy utlevelet nem kaptak, mégis utnak indultak Svájcba.

A császári manifesztum este hat órakor került nyilvánosságra a lapok külön kiadása és plakatirozás által. A manifesztum a közönséget egyenesen hidegen hagyta. Meglehetősen nagy a kaosz, amely a manifesztum szövegének megértése után támadt. Jó helyről szerzett információ szerint arra a kérdésre, hogy mik lesznek a manifesztum külpolitikai következményei, azt az értesítést adták, hogy a manifesztum teljesen a Wilson-féle elméletet fogadja el. Valamennyi nemzetiségnek, tehát a cseh, délszláv, német, sőt az olaszoknak is megadja azt a jogot, hogy egyesüljenek saját érdekeik védelmére. Tehát teljesen megfelel az amerikai és angol kívánalmaknak.

Ezzel a nyilatkozattal azonban teljesen ellentétben áll az, amit a pártok vezetői hangoztatnak. A csehek úgy nyilatkoznak, hogy a manifesztum teljesen ellentétben áll az ő felfogásukkal. A délszlávok azon az állásponton vannak, hogy azonnal követelik Boszniának és Horvátországnak az illir államba való bekebelezését. A románok a legelégedetlenebbek. Követelik a Pruttól a Dunáig terjedő részt, amely magában foglalná az egész Erdélyt, nemcsak a románlakta vidékeket, hanem azt a területet is, ahol a magyarok és szászok laknak.

A németek kiűrik a megszállott belga és francia területeket.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, okt. 18.

Olasz haretér:

A 163. számú tiroli népfelkelő zászlóalj osztagai a Garda-tótól nyugatra visszavertek egy olasz előretörést. Egyébként is több helyütt élénkebb harci tevékenység.

Balkán hadszíntér:

Albániában nincsenek nagyobb harci cselekmények. A nyugati Morava mentén és a déli Morava völgyében szerb támadások meghiusultak.

A vezérkar főnöke

A német vezérkar jelentése.

Berlin, okt. 18.

Nyugati haretér:

A legutóbbi napokban Flandria és Észak-Franciaország egyes részeit Ostende, Tourcoing, Boubaix-will és Douay városokkal együtt kiűrtük és hátsó vonalakra vonultunk. Brügge és a Lys között tegnap ellenség több ízben nagy erővel utánunk nyomult. Angol századokat, amelyek Cortryktól északra a Lys folyón át előnyomultak, ellentámadással visszavetettük.

Lilletől és Douaytól keletre laza harci érintkezésben állunk az ellenséggel. LeCateau és az Aisne között újból fellángolt a harc. Angol, francia és amerikai csapatok hatalmas harci eszközökkel próbálták

hatalmukba keríteni vonalainkat. LeCateau két oldalán ellenség támadásai meghiusultak, vonalaink előtt helyi betörési pontokat ellenlökéssel megtisztítottunk.

LeCateau és Aisonville között az ellenség egyes helyeken betört állásainkba. Változó harcok után az ellenséget LeCateauból vonalaink előtt, a Vassignybe vezető uton Ville Muntine mellett és Mennevretnél, valamint Aisonvilletől északkeletre állítottuk meg, ahol az ellenség ezen a vonalon tul nyomult be, ellenlökéssel visszavetettük.

Aisonvillet és Adel felé csatlakozó vonalakat többszöri roham dacára megtartottuk. Éjjel meghiusultak az ellenség megújított támadásai. Eppigy sikertelenek maradtak az Olisytól északra az Oise arcvonal ellen intézett ellenséges támadások is. Olisytól keletre kéztetésben visszavertünk heves támadásokat. Grandpretól nyugatra porosz gyalogezredek, a Maas keleti partján brandenburgi és szász csapatok sikeres támadó vállalkozásokat végeztek.

Ludendorff.

(Min. eln. sajtóosztálya.)

— Csanádmegyei köztisztviselők beszerzési csoportjának tagjai részére a denaturált szesz f. hó 19-én délután 2 órától osztatik ki. A tagok felkéretnek, hogy illetményeik átvétele végett okvetlenül jelentkezzenek, mert különben illetményeikről lemondottnak tekintetnek.

Károlyi törvényjavaslata Magyarországnak teljes önállóságáról.

Károlyi Mihály gróf a képviselőház indítványkönyvébe ma a következő indítványt jegyezte be:

— Indítványozom, hogy a következő törvényjavaslat tüzessé ki tárgyalásra:

Törvényjavaslat

az osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal, országokkal fennálló közjogi kapcsolat megszüntetéséről:

1. §.

Magyarország ősi függetlensége visszaállíttatik, a törvényes kormányzás minden részben keresztülvitetik, úgy hogy ezentúl mindenemű állami ügyeit kizárólag saját törvényei és szokásai szerint saját törvényhozása és felelős kormánya intézi.

2. §.

Az 1867. évi 12. törvénycikk hatályon kívül helyeztetik és ebben a törvényben a közös kormányra átruházott hatáskör a magyar kormányra száll vissza, amely ezt az 1848. évi III. t. c. alapján olyképpen gyakorolja, hogy az összes hadügyeket a honvédelmi miniszter, az összes pénzügyeket a pénzügyminiszter intézi. A külügyek intézésére az 1848. III. t. c. kiegészítéseként a magyar külügyminiszterium azonnal felállíttatik.

3. §.

A kormány köteles a birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és államokkal fennálló jelenlegi kapcsolat megszüntetésének lebonyolításához szükséges javaslatokat haladéktalanul előterjeszteni.

4. §.

Ez a törvény kihirdetése napján életbe lép és azt a kormány hajtja végre.

Az indítvány felolvasása után az elnök azt javasolja a Háznak, hogy az indítványt a holnapi ülés napirendjére tűzzék ki.

A románok deklarációja a Ház mai ülésén.

Külön képviseletet követelnek a béketárgyaláson.

Simontsits Elemér alelnök féltizenegy órakor megnyitja az ülést.

Vajda Sándor: A világháború egyetlenét még korai volna felállítani, hiszen nem láthatjuk előre, mekkorák lesznek a háború jó és rossz következményei. De Wilsonnak egy nagy eredményét már most is meg lehet állapítani, még pedig azt, hogy mindenütt elfogadták azt a nagy elvet, hogy a jövőben nem lesz különbség nemzet és nemzet között és a kis és nagy nemzetek egyenjogúak lesznek.

Mi, a kis nemzetek képviselői, aggodalommal figyeltük, hogy nálunk milyen álláspontot foglalnak el a kérdésben és újjengással tör-

tünk ki, mikor a monarchia jegyzéke elment Washingtonba. Mi ezentúl nem vagyunk nemzetiségek, hanem nemzetek. A román nemzet képviselete elhatározta, hogy állást foglal e pontokkal szemben és a tisztelt Háznak a következőket juttatja tudomására:

A magyarországi és erdélyi román nemzet politikai szervezete megállapítja, hogy a háborúnak eredményei igazolják a román nemzet évszázados követelését teljes nemzeti szabadsága iránt.

Követeli a maga részére azt a jogot, hogy teljesen szabadon és minden idegen befolyástól menten ő maga határozhassa meg intézményes állami elhelyezkedését és koordináltságának viszonyát a szabad nemzetek között. (Nagy zaj a jobb és a baloldalon).

A magyarországi és erdélyi román nemzetnek nemzeti szervezete nem ismeri el ezen parlamentnek és kormánynak jogosultságát, hogy magát a román nemzet képviseletének tekintse és nem ismeri el más, tőle idegen tényezőnek oly jogát, hogy az általános békekongresszusokon a magyarországi és erdélyi román nemzet érdekeit képviselhesse, mert ez érdekek védelmének csak a saját nemzetgyűlés által kijelölendő tényezőkre bízhatja. (Nagy zaj.)

Az elnök: Nem kívánok képviselő urral vitába bocsátkozni, de egy képviselőnek a fennálló alkotmánnyal szembehelyezkedni nem szabad.

Vajda Sándor folytonos közbeszólások között folytatja:

A nemzetgyűlésen vagy annak a maga kebeléből kiküldendő szervein, jelenleg a román nemzeti párt végrehajtó bizottságán kívül senki sem lehet feljogosítva arra, hogy ezen nemzet politikai helyzetére vonatkozó ügyekben tárgyaljon és határozzon, és mindazon határozatok és megegyezéseket, amelyek ezek hozzájárulása nélkül jönnének létre, ezennel semmisnek és a román nemzetre nem kötelezőknek tekintjük ki. (Óriási zaj.)

Evszázados szenvedések és küzdelmek után a magyar-osztrák monarchiában élő román nemzet teljes nemzeti élethez való elidegeníthetetlen és elvülhetetlen jogainak érvényesülését várja és követeli.

Vajda beszédére és deklarációjára a miniszterelnök nyomban igen erőlyesen válaszolt s tiltakozott annak túlzásai és hangja ellen.

— Fontos! A vasárnap esti művészestélyen a levegő fertőtlenítve lesz. Fellép Szöllőssy Rózsi énekesnő, Linoroska táncprimaadonna, Kuruczongoraművész, Ritter gordonkaművész, Vorák író és előadó és Marosi Adél a fasorkabaré művésznője. Marosi óriási hatású kuplékkal jön. A nagysikerűnek ígérkező esthez még válthatók jegyek Joanovits A. cégnél.

Megyei bizottságok döntenek a földbérletek revíziója ügyében.

A földbérlet országos nagygyűlése Budapesten.

Nemrég részletes cikkben számoltunk be a M. F. U. hasábjain arról a mozgalomról, amelynek célja hogy a kormány bocsásson ki rendeletet, amely megengedi, hogy revízió alá vegyék azokat a földbérleti szerződéseket, amelyeket a háború előtt kötöttek és engedjék meg, hogy a mai viszonyoknak megfelelően felemeljék az akkor megállapított földbérleti díjakat.

Cikkünk megjelenése óta e kérdésben az a változás történt, hogy a földművelésügyi miniszterium elkészített már egy megoldási tervezetet, amely legközelebb országos ankét elé kerül. Tekintettel arra, hogy ezen az ankéten a bérlet érdekeit Lukovich Aladár dr., az Országos Magyar Földbérlet Egyesület igazgatója fogja képviselni, a földbérlet álláspontjáról és az általa helyesnek tartott megoldásról Makó gazdaközösségét a M. F. U. útján informálja.

Mi természetesen a legnagyobb figyelemmel kísérjük a kérdést és észrevételeinket, javaslatainkat, az általunk helyesnek talált megoldási módokat tudomására hozzuk a kormánynak. E pillanatban a helyzet az, hogy a miniszteriumban dolgoznak a megoldási tervezeten, amelyet egy ankét elé visznek és ezen az ankéten mód nyílik arra, hogy észrevételeit minden érdekelt megtegye.

A földbérlet érdekképviselete nem zárkózik el ridegen a földbérleti szerződések revíziója elől, mi azonban azt tartjuk, hogy minden egyes esetet külön kell elbírálni és a bírálatnál politikai, felekezeti és egyéb szempontokra való tekintet nélkül tisztán a bérlet és a bérbeadó viszonyait, a nemzeti szempontokat és a figyelembe veendő tekinteteket szabad figyelembe venni. A mi véleményünk szerint e kérdést rendelettel elintézni nem lehet, mert hiszen a kivételes hatalomról szóló törvény sem ad hatalmat a kormánynak arra, hogy rendelettel intézzon el olyan szerződéseket, amelyek a háború előtt kötöttek és amelyeknek érvénye esetleg csak a háború után jár le.

A kérdést csak törvénnyel lehet elintézni, de viszont e törvénynek olyannak kell lenni, hogy anuak hatálya a békekötéssel egyidőben megszűnjön. Nekem van egy konkrét megoldásom is, erről azonban részletesen nem akarok még nyilatkozni. A tervezetemet azon az országos kongresszuson publikálom, amelyet az Országos Magyar Földbérlet Egyesület ebben az ügyben legközelebb összehív.

— Röviden csak annyit kívánok mondani, hogy helyes megoldásnak látszik az, ha vármegegyésként ala-

kulnak bizottságok, amelyekben képviselve vannak a bérlet és gazdák is, de amely bizottságoknak elnöke minden esetben a törvényszéki elnök által delegált bíró, aki végső eredményben a vitás kérdésekben dönt. Ez a megoldás egyaránt nyugtathatja meg a gazdákat és a bérletet, mert e megoldás mellett ki van zárva annak lehetősége, hogy a döntés politikai, felekezeti vagy egyéb szempontokat vegyen figyelembe.

— Mi jogosnak tartjuk azt, hogy a bérleti díjak emeltessenek ott, ahol kisemberek, papok, jegyzők fizetéképen élvezett földjüket a háború előtt olcsó pénzért adták bérbe, de nem tartjuk jogosnak azt, hogy a bérleti díjakat emeljék azoknál a kisgazdáknál, akik kötött birtokokat apró részletekben bérelnek, éppen így nem tartjuk jogosnak azt sem, hogy a nagybérletek díjai emeltessenek. A bérbeadók anyagi viszonyai és ezeknek anyagi helyzete ezt nem teszi indokoltá.

A kérdéssel előreláthatólag rövidesen foglalkoznak majd azon az ankéten, amely elé a földművelésügyi miniszterium terjeszti javaslatát, de a fenti nyilatkozat sok tekintetben tisztázza a helyzetet és engedni remél arra a határozatra, amelyet ezen az ankéten hozni fognak.

NAPI HIREK

— Tanácskozások a leszerelés körül. Bécsi tudósítónk jelenti: A hadügyminiszteriumban nap-nap után tanácskozások folynak a leszerelés előkészítése tárgyában. Általában meglehetősen bizonytalanság uralkodik körül a kérdés körül, mert az eredeti leszerelési tervek természetesen nem felelnek meg azoknak a nagy méreteknak, amelyeket a háború hosszú tartama idézett elő. A leszereléssel kapcsolatosan felvetődött az az értelmetlen terv is, hogy a leszerelési parancsal egyidejűleg adassék ki egy behívóparancs a felmentettek vonatkozólag, ami főleg a munkásokra vonatkoznék, akiket a frontokon szükséges leszerelési munkához rendelnének ki. Ezt a tervet állítólag magasabb katonai körök is támogatják, de nem valószínű, hogy a kormányok hozzájárulának, tekintettel arra, hogy a munkaerőre otthon is éppen elég szükség lesz.

— Korlátozzák a vasúti forgalmat. Budapestről jelentik: A Máv. igazgatóságának értesítése szerint egyrészt a forgalmi eszközök elégtelensége, másrészt az erős őszi teleherforgalom miatt, főképp pedig a spanyolnátha tömeges fellépése miatt a vasúti alkalmazottak között, 18-ikától kezdve a személyszállító vonatok előreláthatólag rövid időre terjedő korlátozása válik szükségessé. Elmaradnak többek között a Budapest—fiúmei gyorsvonatok, Budapest—Bécs között két vonat, Szolnok, Nagyvárad, Budapest, Püspökladány, Budapest—Szabadka között több személyszállító vonat. Ezekon kívül a mellékvonalakon is több vonatjárat megszűnik.

— Fiume külön akar válni. A képviselőház mai ülésén Fiume város képviselője felszólalt s azt mondta, hogy a béketárgyalások során Fiume számára örendelkezési jogot kérnek s önálló városnak nyilvánítják. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök a legerélyesebben tiltakozott ennek még csak a terve ellen s hosszasan kifejtette, hogy Fiume a magyar állam Corpus separatum, melyet nem engednek elszakítani Magyarországtól. Osztatlan tetszés fogadta a miniszterelnök kijelentéseit.

— Hadifoglyokat engedély nélkül felfogadni nem szabad. Közönségesen teszik, hogy hadifoglyokat a törvényhatósági gazdasági munkabizottság (vármegyeháza) engedély nélkül munkára felfogadni és alkalmazni büntetés terhe mellett a legszigorubbantilos. Figyelmeztetjük a város lakosságát, hogy csavargó hadifoglyokat házuk biztonságára érdekében is a házukba be ne fogadjanak, ilyeneket a legközelebbi rendőrnök adják át.

— Hadifoglyok jelentkezése kísérés végett. A hadifogoly ügyeleti tiszt felhívja az összes szakmunkást és pedig a könyvtörök, fűtők, szerelők, könyvnyomdászok, fényképezők, kőművesek, nyerges és szíjgyártók, asztalosok, bogárnokok, szobafestők, esztergályosok, fűrészmesterek, betűszedők és rajzolók a makói hfj. ügy. tiszt irodába kísérés végett jelentsek be.

— Árverés a zálogházban. Dominusz D. zálogüzletében visszamaradt zálogtárgyak a zálogüzletben leendő elárverezésére határidőül a folyó évi november hó 4. napjának délelőtt 9 órája tűzött ki. E körülmény azzal tétetik közönségre, hogy az árverés alá kerülő zálogtárgyak jegyzéke a hivatalos órák alatt Goresa Péter tanácsjegyzőnél megtekinthető.

— Követésre méltó példa. Emeltettük lapunk tegnapi számában, hogy a magyar katonák mennyire szűkölködnek a legszükségesebb fegyvereszközökben és ezért hétfőn gyűjtés fog kezdődni. Leipzig Adolf ur gyűjtést meg sem várva, bejelentette a bizottságnak, hogy a katonák részére 4 drb férfiinget, 3 drb alsónadrágot, 1 drb lepedőt, 5 drb törülközőt és 7 darab zsebkendőt ajánlott fel.

A király megkegyelmezett a cattarói lázadóknak.

369 vádlott felmentése.

A király ma a castelnovi hajóhad parancsnokához a következő kéziratot intézte:

Abban az esztelen feltevésben, hogy az ellenségeinkkel való békét a monarchiában való büntetésekkal el lehet érni, haditengerészetem egyes részei 1918. február 25-én a cattarói öbölben megtagadták az engedelmességet s erőszakosságokat

követtek el, amelyek nemcsak tengerészetem régi jó hírnevét veszélyeztették, hanem flottám erejének is nagyon árthatott volna. Hadi tengerészetem 4 legénységi egyéne immár a halállal lakott a katonai büntetés miatt. 360 pedig most vádlottként áll a katonai törvényszék előtt.

Dacára a bűn nagyságának, ebben a történelmi pillanatban oly messzemenő kegyelmet akarok gyakorolni, hogy 348 vádlott ellen az eljárás megszüntetését elrendelem, akik a tett elkövetésekor nem voltak főcinkosok. Az eljárás tehát csupán 31 vádlott ellen folytatandó.

Apró hírek az árdragítók frontjáról.

A világesemények áradatában a nagyközönség el is felejtkezik róla, hogy figyelemmel kísérje az árdragítók frontját. Pedig ott is nagy visszavonulás kezdődött az egész vonalon. Senki sem szívesen örül embertársa károsodásának, de mégis némi megnyugvással vettük tudomásul, mikor zuhanni kezdtek a 8-10 koronás borárak.

A spekulánsok kétségbeesve tördelték kezüket, a gazdák hivatalos lapja pedig kiadta a jelszót: a bort tartani kell, majd gondoskodunk, hogy megint felmenjen az ára. A számadásban alkalmasint egy kis tévedés van. Ha meg lesz a béke, nincs az a hatalom, mely az árakat megint felszólja.

Ugyanez fog történni a husnál is. Budapest évente 70,000 marhát fogyaszt, ezzel szemben a katonaság havi szükséglete 120,000 darab, nem is számítva azt a rengeteg mennyiséget, amelyet a konzervgyárak feldolgoznak. Vége lesz a marhatenyésztők és a mészárosok eldorádójának. Ha pedig olcsó a marhahús, a tanyai csirkéért se kérhetnek a magyarok olyan árat, mintha struccmádr volna.

Textil árukban a békehíreknek máris meg van a hatása. Néhány nap alatt csodálatos módon olyan dolgok kerültek napvilágra, amelyek már csak hírből ismertünk. Köztölt gyermek fehérműt három hét előtt kapni egyáltalán nem lehetett, ma már megjelent az üzletek kirakatában. A pesti zugkávéházakból pedig úgy buvik elő a posztó és cérna, mintha legalább is csuszómászó volna.

Hihetetlen, de van már tea és valódi szemes kávé is és nem kérnek érte 300 koronát. Talán félnek attól, hogy az ántánt úgy jár el, mint Bulgáriában. A szófiai lapok írják ugyan is, hogy ottani kiskereskedők máris nagy ajándékokat kaptak szalonkii cégektől kávéra kilógramonként 3 levájával, ami a pénzünkben 3 korona 60 fillér. Még megérjük, hogy karácsonyra mi is élvezhetjük a tejszinhabos igazi kávé.

Cukor is kerül bele, csak az árdragítók szájaize lesz keserű tőle.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Minden jog fontartva.

Írta: Tölgyessy Mihály

— Bolond beszéd! Mormogta Faludy. Bojtorjától rosszul lesz az ember, esetleg bele is hal, ép úgy, mint a mérges gombótól, de örült senki se lesz tőle. Ez régi babona. Mondhatom, nagyon rosszul tették hogy ezt beadták neki. A dolgot inkább megnehezítették.

Mindjárt átmentek Ilonkához a harmadik szobába, ki egész nyugodtan feküdt a pamlagon, mint aki mélyen alszik.

— Csudálatos! mondá Faludy. Bojtorján-főzettől így nem alszik senki.

Dinnyés hirtelen a homlokára bökött.

— Már sejtem a valót! mondá Rozália alighanem csupa szájalomból egyebet adott be neki. De Majd adok én neki.

— Semmit nem fog neki adni! mondá Faludy. Rozália ebben az esetben okosan tette, hogy nem úgy tett mint maga meghagyta neki.

Most egy üvegecskét vett ki zsebéből, s azt Ilonka orra alá tartá. Ideges vonaglás futott végig az alvó testén...

E pillanatban kocsis robogott a ház elé.

Biztosan a nagyságos kisasszony érkezett meg! szólt Dinnyés. Az órára nézve hozzátette: igen, igen, ő lesz az! A bécsi vonat ilyenkor érkezik!

Elejébe mentek az érkezőnek. Faludy tiszteletteljesen üdvözölte őt.

Etelka előkelő fejbígyesztéssel fogadta béréncit köszöntésével.

— Nos, mennyire vagyunk? kérdé.

— Ugy állunk hogy minden pillanatban megkezdhetjük! felelt Faludy.

— Hol van ő?

— Méltóztassék velem jönni, majd hozzá vezetem.

Etelkát átvezették Ilonka szobájába, ki még mindig kábultan feküdt a pamlagon. A nagyságos kisasszony rajta nyugtatta egy percig hideg, gögös tekintetét. Egy csepp irgalom vagy szájalom nem volt benne iránta.

— Felébrepszem? kérdé Faludy.

— Mindenesetre! mondá Etelka. Ön most a kezelő orvos, önnek meg kell figyelnie, minő mániában vagy rögeszmében szenved.

— Anélkül is menne a dolog! legyintett kezével Faludy.

— Nem, nem! tiltakozott élénken Etelka, azt akarom, hogy a kellő színezettel birjon minden! Önnek bizonyítani kell, hogy valami rögeszmében vagy mániában szenved.

(Folyt. köv.)

Makó város hirdetésményei.

Örlési sorrend a termelők részére november havában.

November 4-én	1-150	számig.
"	5-én	151-300
"	6-án	301-450
"	7-én	451-600
"	8-án	601-750
"	9-én	751-900
"	11-én	901-1050
"	11-én	1051-1200
"	13-án	1201-1350
"	14-én	1351-1500
"	15-én	1501-1650
"	16-án	1651-1800
"	18-án	1801-1950
"	19-én	1951-2100
"	20-án	2101-2250
"	21-én	2251-2400
"	22-én	2401-2550
"	23-án	2551-2700
"	25-én	2701-2850
"	26-án	2851-3000
"	27-én	3001-3150
"	28-án	3151-3300
"	29-én	3301-3450
"	30-án	3451-3600

A többi számokra december havában adatik ki az örlés, mert azokra akkor esedékes a két hónap. Kéretik a sorrend pontos betartása.

Hagymát

minden mennyiségben vásárol Iritz Gyula cég. Eladók Iritz Miksánál jelentkezzenek.

5 hold szép magas kukoricaszár

talpon, Rónay Jenő-féle földben közel a Maroshidhoz eladó. Értekezni lehet

Pollák és Schwarz gőzfűrésztelepén. 915

Felvétetik

egy pincemester, egy pincemunkás, egy tanyás és két kocsis 881 Iritz Sámuel özv. cégnél.

A

Déli Hirlap

még mindig

12

Fillér.

Károlyi törvényjavaslata Magyarország teljes ön- állóságáról.

Károlyi Mihály gróf a képviselő-ház indítványkönyvébe ma a következő indítványt jegyezte be:

— Indítványozom, hogy a következő törvényjavaslat tüzessék ki tárgyalásra:

Törvényjavaslat

az osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal, országokkal fennálló közjogi kapcsolat megszüntetéséről:

1. §.

Magyarország ősi függetlensége visszaállítatik, a törvényes kormányzás minden részben keresztülvitetik, úgy hogy ezentul mindenemű állami ügyeit kizárólag saját törvényei és szokásai szerint saját törvényhozása és felelős kormánya intézi.

2. §.

Az 1867. évi 12. törvénycikk hatályon kívül helyeztetik és ebben a törvényben a közös kormányra átruházott hatáskör a magyar kormányra száll vissza, amely ezt az 1848. évi III. t. c. alapján olyképpen gyakorolja, hogy az összes hadügyeket a honvédelmi miniszter, az összes pénzügyeket a pénzügyminiszter intézi. A külügyek intézésére az 1848. III. t. c. kiegészítéseképpen a magyar külügyminiszterium azonnal felállítatik.

3. §.

A kormány köteles a birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és államokkal fennálló jelenlegi kapcsolat megszüntetésének lebonyolításához szükséges javaslatokat haladéktalanul előterjeszteni.

4. §.

Ez a törvény kihirdetése napján életbe lép és azt a kormány hajtja végre.

Az indítvány felolvasása után az elnök azt javasolja a Háznak, hogy az indítványt a holnapi ülés napirendjére tüzzék ki.

A románok deklarációja a Ház mai ülésén.

Külön képviseletet követelnek a béketárgyaláson.

Simontsits Elemér alelnök féltizenegy órakor megnyitja az ülést.

Vajda Sándor: A világháboru egyenlegét még korai volna felállítani, hiszen nem láthatjuk előre, mekkorák lesznek a háboru jó és rossz következményei. De Wilsonnak egy nagy eredményét már most is meg lehet állapítani, még pedig azt, hogy mindenütt elfogadták azt a nagy elvet, hogy a jövőben nem lesz különbség nemzet és nemzet között és a kis és nagy nemzetek egyenjogúak lesznek.

Mi, a kis nemzetek képviselői, aggodalommal figyeltük, hogy nálunk milyen álláspontot foglalnak el a kérésben és ujjongással tör-

tünk ki, mikor a monarchia jegyzéke elment Washingtonba. Mi ezentul nem vagyunk nemzetiségek, hanem nemzetek. A román nemzet képviselete elhatározta, hogy állást foglal e pontokkal szemben és a tisztelt Háznak a következőket juttatja tudomására:

A magyarországi és erdélyi román nemzet politikai szervezete megállapítja, hogy a háborunak eredményei igazolják a román nemzet évszázados követelését teljes nemzeti szabadsága iránt.

Követeli a maga részére azt a jogot, hogy teljesen szabadon és minden idegen befolyástól menten ő maga határozhassa meg intézményes állami elhelyezkedését és koordináltságának viszonyát a szabad nemzetek között. (Nagy zaj a jobb és a baloldalon).

A magyarországi és erdélyi román nemzetnek nemzeti szervezete nem ismeri el ezen parlamentnek és kormánynak jogosultságát, hogy magát a román nemzet képviseletének tekintse és nem ismeri el más, tőle idegen tényezőnek oly jogát, hogy az általános békekongresszusokon a magyarországi és erdélyi román nemzet érdekeit képviselhesse, mert ez érdekek védelmét csakis a saját nemzetgyűlés által kijelölendő tényezőkre bízhatja. (Nagy zaj.)

Az elnök: Nem kívánok képviselő urral vitába bocsátkozni, de egy képviselőnek a fennálló alkotmánnyal szembehelyezkedni nem szabad.

Vajda Sándor folytonos közbeszólások között folytatja:

A nemzetgyűlésen vagy annak a maga kebeléből kiküldendő szervein, jelenleg a román nemzeti párt végrehajtó bizottságán kívül senki sem lehet feljogosítva arra, hogy ezen nemzet politikai helyzetére vonatkozó ügyekben tárgyaljon és határozzon, és mindazon határozatokat és megegyezéseket, amelyek ezek hozzájárulása nélkül jönnek létre, ezennel semmisnek és a román nemzetre nem kötelezőknek tekintjük ki. (Óriási zaj.)

Evszázados szenvedések és küzdelmek után a magyar-osztrák monarchiában élő román nemzet teljes nemzeti élethez való elidegenítetlenség és elvülhetetlen jogainak érvényesülését várja és követeli.

Vajda beszédére és deklarációjára a miniszterelnök nyomban igen erőlyesen válaszolt s tiltakozott annak tüzásai és hangja ellen.

— Fontos! A vasárnap esti művészestélyen a levegő fertőtlenítve lesz. Félép Szöllösy Rózi énekesnő, Linoroska táncprimadonna, Kuruc zongoraművész, Ritter gordonkaművész, Vorák író és előadó és Marosi Adél a fasorkabaré művésznője. Marosi óriási hatású kuplékkal jön. A nagyszerűnek ígérkező esthez még válthatók jegyek Joanovits A. cégnél.

Megyei bizottságok dönt- senek a földbérletek revíziója ügyében.

A földbérlek országos nagygyűlése
Budapesten.

Nemrég részletes cikkben számoltunk be a M. F. U. hasábjain arról a mozgalomról, amelynek célja hogy a kormány bocsásson ki rendeletet, amely megengedi, hogy revízió alá vegyék azokat a földbérleti szerződéseket, amelyeket a háboru előtt kötöttek és engedjék meg, hogy a mai viszonyoknak megfelelően felemeljék az akkor megállapított földbérleti díjakat.

Cikkünk megjelenése óta e kérdésben az a változás történt, hogy a földmivélsügyi miniszterium elkészített már egy megoldási tervezetet, amely legközelebb országos ankét elé kerül. Tekintettel arra, hogy ezen az ankéten a bérlek érdekeit Lukovich Aladár dr., az Országos Magyar Földbérlek Egyesület igazgatója fogja képviselni, a földbérlek álláspontjáról és az általa helyesnek tartott megoldásról Makó gazdaközönségét a M. F. U. úján informálja.

Mi természetesen a legnagyobb figyelemmel kísérjük a kérdést és észrevételeinket, javaslatainkat, az általunk helyesnek talált megoldási módokat tudomására hozzuk a kormánynak. E pillanatban a helyzet az, hogy a miniszteriumban dolgoznak a megoldási tervezeten, amelyet egy ankét elé visznek és ezen az ankéten mód nyílik arra, hogy észrevételeit minden érdekelt megtegye.

A földbérlek érdekképviselete nem zárkózik el ridegen a földbérleti szerződések revíziója elől, mi azonban azt tartjuk, hogy minden egyes esetet külön kell elbírálni és a bírálatnál politikai, felekezeti és egyéb szempontokra való tekintet nélkül tisztán a bérlek és a bérbeadó viszonyait, a nemzeti szempontokat és a figyelembe veendő tekinteteket szabad figyelembe venni. A mi véleményünk szerint e kérdést rendelettel elintézni nem lehet, mert hiszen a kivételes hatalomról szóló törvény sem ad hatalmat a kormánynak arra, hogy rendelettel intézzen el olyan szerződéseket, amelyek a háboru előtt kötöttek és amelyeknek érvénye esetleg csak a háboru után jár le.

A kérdést csak törvénnyel lehet elintézni, de viszont e törvénynek olyannak kell lenni, hogy anuak hatálya a békekötéssel egyidőben megszűnjön. Nekem van egy konkrét megoldásom is, erről azonban részletesen nem akarok még nyilatkozni. A tervezetemet azon az országos kongresszuson publikálom, amelyet az Országos Magyar Földbérlek Egyesület ebben az ügyben legközelebb összehív.

— Röviden csak annyit kívánok mondani, hogy helyes megoldásnak látszik az, ha vármegyénként ala-

kulnak bizottságok, amelyekben képviselve vannak a bérlek és gazdák is, de amely bizottságoknak elnöke minden esetben a törvényszéki elnök által delegált bíró, aki végső eredményben a vitás kérdésekben dönt. Ez a megoldás egyaránt nyugtathatja meg a gazdákat és a bérleket, mert e megoldás mellett ki van zárva annak lehetősége, — hogy a döntés politikai, felekezeti vagy egyéb szempontokat vegyen figyelembe.

— Mi jogosnak tartjuk azt, hogy a bérleti díjak emeltessenek ott, ahol kisemberek, papok, jegyzők fizetésképen élvezett földjüket a háboru előtt olesó pénzért adták bérbé, de nem tartjuk jogosnak azt, hogy a bérleti díjakat emeljék azoknál a kisgazdáknál, akik kötött birtokokat apró részletekben bérelnek, éppen így nem tartjuk jogosnak azt sem, hogy a nagybérletek díjai emeltessenek. A bérbeadók anyagi viszonyai és ezeknek anyagi helyzete ezt nem teszi indokolttá.

A kérdéssel előreláthatólag rövidesen foglalkoznak majd azon az ankéten, amely elé a földmivélsügyi miniszterium terjeszti javaslatát, de a fenti nyilatkozat sok tekintetben tisztázza a helyzetet és engedni remél arra a határozatra, amelyet ezen az ankéten hozni fognak.

NAPI HIREK

— Tanácskozások a leszerelés körül. Bécsi tudósítónk jelenti: A hadügyminiszteriumban nap-nap után tanácskozások folynak a leszerelés előkészítése tárgyában. Általában meglehetősen bizonytalanság uralkodik e körül a kérdés körül, mert az eredeti leszerelési tervek természetesen nem felelnek meg azoknak a nagy méreteknek, amelyeket a háboru hosszú tartama idézett elő. A leszereléssel kapcsolatban felvetődött az az értelmetlen terv is, hogy a leszerelési parancsal egyidejűleg adassék ki egy behívóparancs a felmentettekre vonatkozólag, ami főleg a munkásokra vonatkoznék, akiket a frontokon szükséges leszerelési munkákhoz rendeléne ki. Ezt a tervet állítólag magasabb katonai körök is támogatják, de nem valószínű, hogy a kormányok hozzájárulának, tekintettel arra, hogy a munkaerőre otthon is épen elég szükség lesz.

— Korlátozzák a vasuti forgalmat. Budapestről jelentik: A Máv. igazgatóságának értesítése szerint egyrészt a forgalmi eszközök elégtelensége, másrészt az erős őszi teherforgalom miatt, főképp pedig a spanyolnátha tömeges fellépése miatt a vasuti alkalmazottak között, 18-ikától kezdve a személyszállító vonatok előreláthatólag rövid időre terjedő korlátozása válik szükségessé. Elmaradnak többek között a Budapest—fiúmei gyorsvonatok, Budapest—Bécs között két vonat, Szolnok, Nagyvárad, Budapest, Püspökladány, Budapest—Szabadka között több személyszállító vonat. Ezeket kívül a mellékvonalakon is több vonatjárat megszűnik.

— Fiume külön akar válni. A képviselőház mai ülésén Fiume város képviselője felszólalt s azt mondta, hogy a béketárgyalások során Fiume számára önrendelkezési jogot kérnek s önálló városnak nyilvánítják. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök a legerélyesebben tiltakozott ennek még csak a terve ellen s hosszasan kifejtette, hogy Fiume a magyar állam Corpus separatum, melyet nem engednek elszakítani Magyarországtól. Osztatlan tetszés fogadta a miniszterelnök kijelentéseit.

— Hadifoglyokat engedély nélkül felfogadni nem szabad. Közönséges híre teszik, hogy hadifoglyokat a törvényhatósági gazdasági munkabizottság (vármegyeháza) engedély nélkül munkára felfogadni és alkalmazni büntetés terhe mellett a legszigorúbban tilos. Figyelmeztetjük a város lakosságát, hogy csavargó hadifoglyokat házuk biztonságára érdekében is a házukba be ne fogadjanak, ilyeneket a legközelebbi rendőrnek adják át.

— Hadifoglyok jelentkezése kísérelés végett. A hadifogoly ügyeleti tiszt felhívja az összes szakmunkást és pedig a könyvkötők, fűtők, szerelők, könyvnyomdászok, fényképezők, kőművesek, nyerges és szijgyártók, asztalosok, bogárnokok, szobafestők, esztergályosok, fűrészmesterek, betűszedők és rajzolók a makói hfj. ügy. tiszt irodába kísérelés végett jelentsék be.

— Árverés a zálogházban. Dominasz D. zálogüzletében visszamaradt zálogtárgyak a zálogüzletben leendő elárverezésére határidőül a folyó évi november hó 4. napjának délelőtt 9 órája tüzetett ki. E körülmény azzal tétetik közhírré, hogy az árverés alá kerülő zálogtárgyak jegyzéke a hivatalos órák alatt Gorcsa Péter tanácsjegyzőnél megtekinthető.

— Követésre méltó példa. Em-lítettük lapunk tegnapi számában, hogy a magyar katonák mennyire szükölködnek a legszükségesebb fegyvereszközökben és ezért hétfőn gyűjtés fog kezdődni. Leipzig Adolf ur gyűjtést meg sem várva, bejelentette a bizottságnak, hogy a katonák részére 4 drb férfiinget, 3 drb alsónadrágot, 1 drb lepedőt, 5 drb törülközőt és 7 darab zsebkendőt ajánlott fel.

A király megkegyelmezett a cattarói lázadóknak.

369 vádlott felmentése.

A király ma a castelnovi hajóhad parancsnokához a következő kéziratot intézte:

Abban az esztelen feltevésben, hogy az ellenségeinkkel való békét a monarchiában való büntetésekké lehet érni, haditengerészetem egyes részei 1918. február 25-én a cattarói öbölben megtagadták az engedelmességet s erőszakosságokat

követtek el, amelyek nemcsak tengerészetem régi jó hírnevét veszélyeztették, hanem flottám erejének is nagyon árthatott volna. Hadi tengerészetem 4 legénységi egyéne immár a halállal lakolt a katonai büntetés miatt. 360 pedig most vádlottként áll a katonai törvényszék előtt.

Dacára a bűn nagyságának, ebben a történelmi pillanatban oly messzemenő kegyelmet akarok gyakorolni, hogy 348 vádlott ellen az eljárás megszüntetését elrendelem, akik a tett elkövetésekor nem voltak főcinkosok. Az eljárás tehát csupán 31 vádlott ellen folytatandó.

Apró hírek az árdragítók frontjáról.

A világesemények áradatában a nagyközönség el is felejtkeznek róla, hogy figyelemmel kísérje az árdragítók frontját. Pedig ott is nagy visszavonulás kezdődött az egész vonalon. Senki sem szívesen örül embertársa károsodásának, de mégis némi megnyugvással vettük tudomásul, mikor zuhanni kezdtek a 8-10 koronás borárok.

A spekulánsok kétségbeesve tördelték kezüket, a gazdák hivatalos lapja pedig kiadta a jelszót: a bort tartani kell, majd gondoskodunk, hogy megint felmenjen az ára. A számadásban alkalmasint egy kis tévedés van. Ha meg lesz a béke, nincs az a hatalom, mely az árakat megint felszólja.

Ugyanez fog történni a husnál is. Budapest évente 70,000 marhát fogyaszt, ezzel szemben a katonaság havi szükséglete 120,000 darab, nem is számítva azt a rengeteg mennyiséget, amelyet a konzervgyárak feldolgoznak. Vége lesz a marhatenyésztők és a mészárosok eldorádójának. Ha pedig olesó a marhahús, a tanyai csirkéért se kérhetnek a magyarok olyan árat. mintha struccmadár volna.

Textil árukban a békehíreknek máris meg van a hatása. Néhány nap alatt csodálatos módon olyan dolgok kerültek napvilágra, amelyek már csak hírből ismertünk. Köztölt gyermek fehérneműt három hét előtt kapni egyáltalán nem lehetett, ma már megjelent az üzletek kirakatában. A pesti zugkávéházakból pedig úgy buvik elő a posztó és cérna, mintha legalább is csuszómászó volna.

Hihetetlen, de van már tea és valódi szemes kávé is és nem kérnek érte 300 koronát. Talán félnek attól, hogy az ántánt úgy jár el, mint Bulgáriában. A szófiai lapok írják ugyan is, hogy ottani kiskereskedők máris nagy ajálatokat kaptak szalonkii cégektől kávéra kilogramonként 3 levájával, ami a pénzünkben 3 korona 60 fillér. Még megérjük, hogy karácsonyra mi is élvezhetjük a tejszinhabos igazi kávé.

Cukor is kerül bele, csak az árdragítók szájaize lesz keserű tőle.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Minden jog fentartva.

Írta: Tölgyessy Mihály

— Bolond beszéd! Mormogta Faludy. Bojtorjántól rosszul lesz az ember, esetleg bele is hal, ép úgy, mint a mérges gombótól, de örült senki se lesz tőle. Ez régi babona. Mondhatom, nagyon rosszul tették hogy ezt beadták neki. A dolgot inkább megnehezítették.

Mindjárt átmentek Ilonkához a harmadik szobába, ki egész nyugodtan feküdt a pamlagon, mint aki mélyen alszik.

— Csudálatos! mondá Faludy. Bojtorján-főzettől így nem alszik senki.

Dinnyés hirtelen a homlokára bökött.

— Már sejtem a valót! mondá Rozália alighanem csupa szánalomból egyebet adott be neki. De Majd adok én neki.

— Semmit nem fog neki adni! mondá Faludy. Rozália ebben az esetben okosan tette, hogy nem úgy tett mint maga meghagyta neki.

Most egy üvegecskét vett ki zsebéből, s azt Ilonka orra alá tartá. Ideges vonaglás futott végig az alvó testén...

E pillanatban koci robogott a ház elé.

Biztosan a nagyságos kisasszony érkezett meg! szólt Dinnyés. Az órára nézve hozzátette: igen, igen, ő lesz az! A bécsi vonat ilyenkor érkezik!

Elejébe mentek az érkezőnek. Faludy tiszteletteljesen üdvözölte őt.

Etelka előkelő fejbígyesztéssel fogadta béréncseit köszöntésé.

— Nos, mennyire vagyunk? kérdé.

— Ugy állunk hogy minden pillanatban megkezdhetjük! felelt Faludy.

— Hol van ő?

— Méltóztassék velem jönni, majd hozzá vezetem.

Etelkát átvezették Ilonka szobájába, ki még mindig kábultan feküdt a pamlagon. A nagyságos kisasszony rajta nyugtatta egy percig hideg, gögös tekintetét. Egy csepp irgalom vagy szánalom nem volt benne iránta.

— Felébresszem? kérdé Faludy.

— Mindenesetre! mondá Etelka. Ön most a kezelő orvos, önnek meg kell figyelnie, minő mániában vagy rögeszmében szenved.

— Anélkül is mőne a dolog! legyintett kezével Faludy.

— Nem, nem! tiltakozott élénken Etelka, azt akarom, hogy a kellő szinezettel birjon minden! Önnek bizonyítani kell, hogy valami rögeszmében vagy mániában szenved.

(Folyt. köv.)

Makó város hirdetményei.

Örlési sorrend a termelők részére november havában.

November 4-én	1-150	számig.
"	5-én 151-300	"
"	6-án 301-450	"
"	7-én 451-600	"
"	8-án 601-750	"
"	9-én 751-900	"
"	11-én 901-1050	"
"	11-én 1051-1200	"
"	13-án 1201-1350	"
"	14-én 1351-1500	"
"	15-én 1501-1650	"
"	16-án 1651-1800	"
"	18-án 1801-1950	"
"	19-én 1951-2100	"
"	20-án 2101-2250	"
"	21-én 2251-2400	"
"	22-én 2401-2550	"
"	23-án 2551-2700	"
"	25-én 2701-2850	"
"	26-án 2851-3000	"
"	27-én 3001-3150	"
"	28-án 3151-3300	"
"	29-én 3301-3450	"
"	30-án 3451-3600	"

A többi számokra december havában adatik ki az örlés, mert azokra akkor esedékes a két hónap. Kérteik a sorrend pontos betartása.

Hagyomány

minden mennyiségben vásárol Iritz Gyula cég. Eladók Iritz Miksánál jelentkezzenek.

5 hold szép magas kukoricaszár

talpon, Rónay Jenő-féle földben közel a Maroshidhoz eladó.

Értekezni lehet

Pollák és Schwarz gőzfűrésztelepén. 915

Felvétetik

egy pincemester, egy pincemunkás, egy tanyás és két kocsis 881 Iritz Sámuel özv. cégnél.

A

Déli Hirlap

még mindig

12

Fillér.

Modern hygienikus szépségápolás (kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday-utca 49

Szeplős, májfoltos, mittederes, pattanások arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő, petyhüdt arcot simává, tédvő tes.

Vibrációs svéd arcmasszázs.

Archámlasztást a legideálisabb és legtróké-
letesebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini
professor módszere után. A legkitűnőbb arc-
ápoló krémek, puderek stb. kaphatók. Arc-
ápolás és zománczás jutányos bérletben.
Diskrét kezelést házilag végzek.

Fogadok délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Müller Adolfné 889
okl. kozmetikus.

ELADÓ FÖLD.

Az apátfalvai határban, a püs-
pöki ngarok közt lévő 6 köblös
föld eladó. Értekezhetni

Gorcsa Péter

tanácsjegyzővel.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-
termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL

Két kisasszonyt FELVESZ IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉG.

KIADÓ FÖLD.

Goszpodiban 20 kat. hold
föld legelővel, herével, szőlő- és
gyümölcsösrel, jó lakóház és
mellék helyiségekkel haszonbérbe
kiadó. Értekezni lehet **Mészá-
ros Sándor** tulajdonossal Vá-
sárhelyi-u. 19.

Megérkezett a 2-es számú

„Gavallér” cigaretta-hüvely és papir

nikotin mentes. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Sze-
gedi-utca 1. (Dégi István házában.)

Egy

fürdőkád

és egy

petróleum lámpa

eladó

Páva-utca 29.

A verebesi és bánomi szőlőben
szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

földek eladók.

Értekezni lehet
Iritz Miksával.

Tinták!

Mindenféle színben kis és nagyobb
üvegekben. Legfinomabb

ruhajelző-tinta,

arab mézgaoldat ecsettel, synthe-
tikon nagy tubusban, bélyegző-
párnák és festékek olcsó árban
beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR
papirkereskedésében, Szegedi-u. 1.

Művész- lapok

érkeztek magyar felvételek
ben is nagy választékban

Kovács Sándor

papirkereskedésében.

Szegedi-utca 1.

Tekintse meg a kirakatot!

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

Szülők figyelmébe!

Minden szülőnek érdeke, hogy
gyermekét oly helyre adja tanonc-
nak, hol kellő szakképzettségben
részesül.

Könyvnyomdai üzememben

betűszedő-

tanoncok

felvétetnek és saját felügyelete-
m alatt nyerne kiképzést a nyomda-
ipar minden ágazatában.

Tanoncainknak a legmagasabb
hetifizetést adok.

Jelentkezhetni

Kovács Sándor

könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1.

KEPESEK

egy szobát és egy kisebb istál-
lót bérbe. Cím a kiadóba.

CERUZANEGYEZŐK
iskolai tanulók számára
kapható

KOVÁCS SÁNDOR

papirkereskedésében Szegedi-utca 1.

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatu, hártya és erős
esont-levélpapírok, bélelt bori-
tékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kobinor tinta- és fe-
kete-ceruzák, Hardtmuth és
Fáber 2-s és 3-s számúak.
— Réz ceruza-védők. —

Tinták!

Legfinomabb fekete és
színes tinták, mindenféle
színben. Első minőségű
ruhajelző tinta! —

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papir!

Képes-lapokból nagy választék.

Krep-papir egyes színben.

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.